

Učiteljski tovariš

Stanovsko politiško glasilo J. U. U. — sekcije za dravsko banovino v Ljubljani

Mesečna priloga »Prosveta«

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Frankikanska ulica 6/1. Rokopisov ne vračamo. Ne frankiranih pism ne sprejemamo. Izhaja vsak četrtek. Naročnina letno 60 Din za šest mesecev 30 Din. Člani sekcije J. U. U. plačuje list s članarino. Oglasi po ceniku in dogovoru, davek pasbe. Polt. šek. rač. 17.153. Telefon 5113

ČUVAJMO JUGOSLAVIJO!

Čuvajte Jugoslavijo!

Čuvali Bomo Vsekdar Jo! Prisega Ti, Nada Tvoja In Vera, Mladine Slovenske Armada

»Osmega decembra, v letu Gospodovem, v katerega je padel dan najtežje preizkušnje mladi jugoslovanski državi, je ponosno na grob svojega velikega kralja slovensko učitelstvo svečano zaobljubo svojih otrok nepozabnemu pokojniku. Stoosemdesetisoč otroških podpisov na pergament, povezanih v pet debelih bukev, položenih v kranjsko skrinjo, je bilo ta dan poklonjenih h krsti vileškega kralja, ki je padel istega leta, devetega oktobra, od zločinske roke kot žrtev dela in miru za mlado jugoslovansko državo. Tako bo zapisano v zgodovini Južnih Slovanov in vsak, kdor bo prebral te vrste, se bo zamislil; živo mu bodo stople preg oči vse velike borbe, vsi napori in žrtve našega ljudstva, ki je z nadčloveško vztrajnostjo kljubovalo času, tako podlemu in tako zahrbtnemu, kakor je prav današnji.

Kakor ceni in spoštuje velike dogodke samo zgodovina, tako se utegne zgoditi, da bo tudi ta veliki dogodek znala edino pravilno razumeti in ga razvozlati spet zgodovina. Da je to eden največjih dogodkov v našem doseganju razvoju, katerega vrednosti in pomena ni mogoče pregledati na prvi hip, pa tudi danes ne more tajiti nihče. Če se ne zadržimo samo pri velikem narodno-vzgojnem momentu, ki je hipoma prešil na tako čudovit in svojstven način vso mlado slovensko armado, marveč se ustavimo pri splošnem vzgojnem uspehu, ki je prvobiten in edino važen za učitelstvo nam že postane namah jasno, kaj pravzaprav pomeni to veliko dejanje.

To, da je tisti rod, ki je bil prvi čisto rojen na svojih rodih tleh, ne pod senco tujega vodstva, marveč pod lipo, ki je svobodno šumela v razčiščenem ozračje po dolgotrajnih prizadevanjih človeške volje osvoboditi se čimbolj in svobodno zadihati, to, da je tisti rod, ki še ne pozna vseh spletk, ki so vodilna gesla izgubljenih ljudi, tisti rod, ki je še ves kakor popje na drevju v času brstenja, ki je s svojimi učitelji dokazal, kako ves in z ljubeznijo je prepuščen onim, ki vodijo njegovo usodo, je dovolj jasen dokaz iskrenosti in poštenja ter plemenitega hotenja.

Nikdar se še niso zbrali podpisi tolikega števila otrok. Iz tega se pa prav za prav povzame lahko vse. To dejanje ni bilo eno tistih dejanj, ki na zunaj kriče,

v svojem bistvu so pa volli; bilo je eno tistih dejanj, ki so nepregledna v svoji veliki zamisli in neprecenljiva v svojem vzgojnem pomenu. V teh podpisih so zbrane vse želje vseh mladih, pa vendarle poznejših velikih državljanov. In kdo bi mogel razbrati vse te velike želje majhnih ljudi! Z njimi vred bodo rastle v mogočna drevesa, ki bodo razprostrela svoje veje z bogatimi sadovi do zadnjega otona sveže posejane njive rodne prsti. Pedagog se bo čudil. Pa bo odprl knjigo pergamentov, knjigo želja mladega rodu in jasno mu bo marsikaj in na način, v katerega niti najmanj ni mogel verjeti. Večjega dokaza, kako hoče mladi rod močne države in miru v času, ki je zanj odmerjen, ni, in roditi ga ne more noben ukaz. Izšel je neprisljuno ter iskreno in prav v tem je vsa njegova neumrljiva moč.

sklep, staviti si za svoj spor te mlade in iskrene želje. Bila je to za učitelje silna preizkušnja, obenem pa čudovito močan zagon kvišku, v popolnost in svobodo.

Slovensko učitelstvo, ki je neslo na grob svojega velikega kralja zaobljubo svojih varovancev, pa se tudi jasno zaveda, da je s to obljubo položilo ob bagato življenje velikega pokojnika skrinjo, v kateri je alfa in omega njihovega življenjskega dela. Skrinja hrani v sebi predvsem seznam še vseh nerazrešenih vzgojnih problemov našega naroda, ki pa niso

majhni, tudi ne lahki. In ti problemi vpijejo vedno bolj po rešitvi, po iskrenem prizadevanju, čimprej jim dati mesa in krvi, da bodo čimbolj resnični.

V svečanem trenutku, ko bo položena ta skrinja v kripto velikih in zaslužnih mož, naj si vsak učitelj izpraša temeljito svojo vest:

Ali sem vršil svojo učiteljsko dolžnost, po svoji vesti in veri?!

Ali sem se zavedal kaj pomenijo otroci vsaki mladi državi?!

Ali sem se zavedal, kaj pomeni vzgoja mladega rodu v bodočnosti naše skupnosti?!

Ali sem delal s pomočjo svojega ljudstva za njegov resnični blagor?!

Ali sem vreden, da prisostvujem trenutku, ko so moji otroci storili največji in najtrdnjši korak v svojo bodočnost?!

Ali sem učitelj, ali nisem?!

Naj bi ne bila ta poklonitev samo dogodek na zunaj, samo nek zunanji izraz, ki je v svojem jedru prazen, naj bo ta poklonitev preizkušnja, trda preizkušnja iskrenosti, pravičnosti in poštenosti vsega učiteljsstva, ki se zaveda, da je usoda države, njegova usoda in ki se zaveda, da je usoda ljudstva, tudi njegova usoda!

-v-

Kongres internacionalne zveze učiteljskih udruženj

Za letošnji kongres »Internacionalne zveze učiteljskih udruženj« je določilo »Udruženje jugoslovanskih učiteljev« za svojega delegata tov. Metoda Kumelja, glavnega tajnika sekcije za dravsko banovino. Delegat nam je predložil nastopno

poročilo.

Internacionalna zveza učiteljskih udruženj s sedežem v Parizu je priredila svoj VII. kongres v dneih 9., 10. in 11. avgusta v Pragi. Organizacija kongresa je bila poverjena češkoslovaškemu učiteljskemu udruženju in je njegov predsednik tov. Vlasak kongres tudi otvoril. Za predsednika kongresa je bil izvoljen predsednik angleškega učiteljskega udruženja Humphrey.

Generalni sekretar L. Dumas je podal v svojem nagovoru kratko pregledno poročilo o delu Internacionalne zveze učiteljskih udruženj v preteklem letu. Poročal je o sejah izvršnega odbora ter o osnutkih za pravilnik za kongrese, ki je bil predložen letošnjemu kongresu v razpravo in končno redakcijo. Posebej je omenjal svetovno zvezo vzgojnih udruženj in razmerje, ki ga zavzema do nje učiteljska Internacionalna. Poudarjal je potrebo, da obstajajo med obema organizacijama zaradi vzgojnih vprašanj, s katerimi se bavi tudi učiteljska Internacionalna zveza, intimitni odnosi, ki pa naj bodo izvedeni na tak način, da niti ena, niti druga organizacija ne bo trpela na svoji samostojnosti.

Na kongresu so bila navzoča učiteljska udruženja iz sledečih držav: Anglija, Danska, Švedska, Francija, dve holandski udruženji, Indijska Nizozemska, Luksemburška, Norveška, Poljska, Rumunija, dve švedski udruženji, Švica, dve češkoslovaški udruženji in Jugoslavija. Prisostvovala sta kongresu tudi zastopnika iz Japonske in iz Palestine. Bolgarija, Bolivija, Španija, Estonija, Grška, Ogrska, Litva, Avstralija in Santo Domingo so svojo odsotnost opravičili. Ker je bila v teku leta zveza učiteljskih društev v Avstriji razpuščena, ta država ni mogla poslati svojega zastopstva. Iz sličnega razloga ni bila zastopana Letonska, Bolgarija pa ni poslala zastopnika, ker je bil v zadnjem času izvršni odbor organizacije bolgarskih učiteljev razrešen svojih dolžnosti in je tudi sicer nadaljnja usoda bolgarskega učiteljskega udruženja še nejasna. Z ozirom na vzroke odsotnosti teh treh udruženj je sprejel kongres sledečo resolucijo:

Kongres Internacionalne zveze učiteljskih udruženj v Pragi, dne 9. avgusta 1934.

Ne da bi se vmešaval v notranje politične razmere poedinih držav, izraža kongres svoj protest radi ukrepov, izvedenih proti učiteljskim udruženjem v Avstriji, Bolgariji, Letonski in drugih državah.

Kongres poudarja, da pomeni pravica prostega združenja in prostega posvetovanja pridobitev civilizacije, ki se ne more osporjati in ki bi vzgojiteljem naroda ne smela biti odvzeta ter izreka tovarišem v Avstriji, Bolgariji, Letonski in drugih državah čuvstva solidarnosti in simpatije.

Ta resolucija je bila izročena onim poslaništvom v Pragi, čijih vlade so izdale ukrepe, ki so onemogočili učiteljskim organizacijam poslati na kongres svoja zastopstva. Ista resolucija se objavi dalje v vseh češkoslovaških, tako čeških kakor nemških dnevnikih,

po sklepu kongresa pa so dolžne objaviti jo tudi vse v Internacionalni zvezi učiteljskih udruženj včlanjene učiteljske organizacije v svojih stanovskih organizacijskih glasilih. Resolucija bo natisnjena tudi v uradnem glasilu Internacionalne zveze učiteljskih udruženj, ki izhaja v Parizu.

Svoj pristop sta prijavi učiteljsko udruženje iz Islandije in Avstralije. Ker udruženji nista dostavila potrebnih izjav, s katerimi pismeno pristajata na vse določbe pravil internacionalne zveze, in tudi nista izpolnila drugih formalnosti, je pooblastil kongres izvršni odbor, naj pozove obe organizaciji, da predložita potrebni izjavi in ugodita tudi drugim zahtevam za sprejem. Sprejem naj izvrši nato izvršni odbor.

Navzoča zastopnika Japonske in Palestine sta pozdravila kongres v imenu svojih udruženj. Ob tej priliki so bile prečitane tudi pozdravne brzojavke učiteljskih udruženj, ki se kongresa niso mogla udeležiti. Nato je kongres sprejel

pravilnik, ki določa delo na sejah in način debate.

Otvoritvena seja.

1. Predsednik pripravljene odbora za kongres, ki ga imenuje izvršni odbor Internacionalne zveze učiteljskih udruženj, pozdravi navzoče in otvori kongres.

Nato pozove zborovanje, da izvoli predsednika za vodstvo kongresa in razprav. Temu preda listo gostov in delegatov bratskih organizacij z navedbo govornikov. Predlog za izvolitev predsednika stavi kongresu izvršni odbor.

2. Predsednik, ki ga podpirata pri razpravah oba sekretarja Internacionalne zveze učiteljskih udruženj, naprosi člane izvršnega odbora, da zavzamejo prostor poleg njega, ako to želijo.

Predsednik otvori razpravo, objavi dnevni red kongresa in razdeli delo.

3. Generalni sekretariat poda kongresu poročilo o delu v preteklem letu in o obstoječem položaju poedinih udruženj.

4. Imenuje se verifikacijski odbor. Drugi generalni sekretar — blagajnik je po svojem funkcijskem položaju član tega odbora.

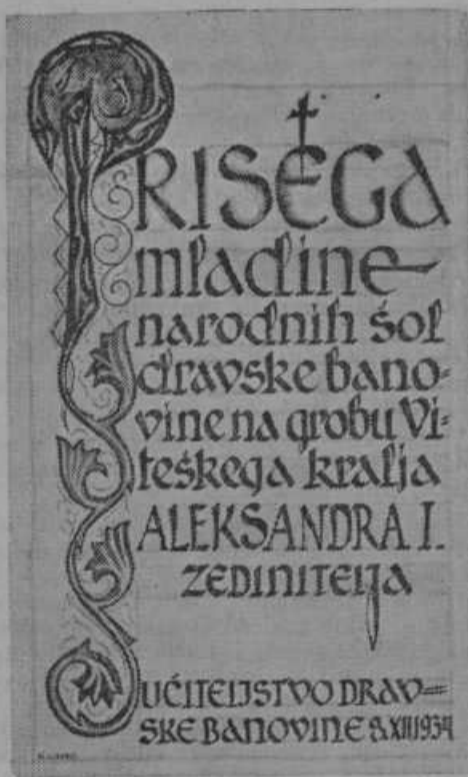
5. Predsednik podeli besedo gostom in zastopnikom bratskih udruženj, ki žele pozdraviti kongres. Vsakdo more govoriti le 5 minut. Skupnost vseh govorov se ne sme zavleči preko otvoritvene seje. Ti pozdravni govori se ne prevajajo.

6. Verifikacijski odbor poroča o svojem delu in drugi generalni sekretar — blagajnik prečita oficijelno listo verificiranih delegatov, gostov in poslušalcev ter posebe označi sporne slučaje, o katerih naj razsoja kongres, oziroma izvršni odbor.

Delovne seje.

Oba problema, ki sta na dnevnem redu kongresa zadevata:

a) pedagogiko ter stanovske in šolske zadeve,
b) mir med narodi.

Prva stran vsake knjige podpisov.

Ne samo splošna javnost, tudi učitelstvo samo je zastrmel nad tem velikim dejanjem, ki je sledil kot protutež velikemu dogodku. Z vsemi mladimi in iskrenimi željami, ki so zapisane v knjigo pergamentov, se je silno približalo svojim otrokom in v vsakem se je rodil

Skrinja v kateri bodo hranjene knjige pergamentov. Poleg skrinje leži sveča, ki bo prižgana v imenu 180.000 otrok.